

# РЕШЕНИЕ

№ 3681

гр. София, 04.02.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26  
състав**, в публично заседание на 26.03.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Мария Шишкова**

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **10192** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 166, ал. 3 изр. първо вр. ал. 1 и ал. 2 от ДОПК вр. чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 195б от Закона за водите.

Образувано е по жалба на „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], депозирана от пълномощник на изпълнителния директор С. Д. – юрисконсулт А. П. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 62 от 11.10.2023 г. издаден от директора на Б. дирекция „И. район“ – [населено място] към Министерство на околната среда и водите, с който е установено публично държавно вземане, дължимо от „Напоителни системи“ ЕАД - такса водовземане за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. в размер на 270 562,50 (двеста и седемдесет хиляди петстотин шестдесет и два лева и петдесет стотинки) лева и законни лихви за периода 16.02.2023 г. – 11.10.2023 г. в размер на 21 741,10 лева, дължими за повърхностен воден обект – язовир „Тополница“ № 44 в Приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от Закона за водите, изграден на р. Тополница, в землището на [населено място], [община], с разрешена цел: земеделски цели – за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури – поливни площи в напоителна система „Тополница“, с лимит на ползваната вода до 174 млн. м<sup>3</sup>/год., от които до 78 млн. м<sup>3</sup>/год. за „Напоителни системи“ ЕАД - клон „Тополница“ и до 96 млн. м<sup>3</sup>/год. за „Напоителни системи“ ЕАД -клон „М..

В жалбата са изложени съображения за необоснованост и незаконосъобразност на оспорения АУПДВ. Твърди се, че е издаден в нарушение на изискванията за форма, при съществено нарушение на административно производствените правила и

неправилно приложение на материалния закон. Сочат се липса на фактическа обоснованост и съществено ограничаване на правото на защита поради неуведомяване на представител на дружеството за датата и часа на извършената проверка, включително и за констатациите от нея. С тези аргументи и с позоваване на приложимите норми на чл. 194, ал. 6 и чл. 194б от Закона за водите е обосновано искане за отмяна на оспорения АУПДВ.

Ответникът – директорът на Б. дирекция „И. район“ [населено място] към Министерство на околната среда и водите, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата. На становище е, че следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Твърди, че съществено значение за определяне на публичните задължения не е липсата на данни за превишаване на разрешените за ползване водни обеми, а превишаването на нормите на водопотребление, установени в Наредбата по чл. 117а от Закона за водите, приета с Постановление на МС № 371 от 22.12.2016 г. (ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г. в сила от 27.12.2016 г.), което се отразява на приложимия коефициент при изчисленията на таксата за водовземане. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В писмените бележки на процесуалния представител (л. 101 – л. 107) са изложени подробни аргументи по възраженията в жалбата, включително и относно изводите в заключението на Съдебно икономическата експертиза, допусната по искане на процесуалния представител на жалбоподателя. Поставен е акцент върху факта, че задълженията са определени въз основа на декларираните от дружеството жалбоподател количества изети водни обеми, по реда на чл. 194б от Закона за водите.

В съдебното заседание процесуалният представител на «Напоителни системи» ЕАД – главен юрисконсулт Г. поддържа искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Застъпва становище за неправилно определяне на приложимия коефициент по чл. 12, ал. 3 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване (Тарифата), което е рефлектирало върху размера на годишната такса, установен с издадения АУПДВ. Претендира разноси, съобразно представен списък по чл. 80 от ГПК (л. 91). Позовава се на съдебна практика по сходен казус (Р. 12100 от 06.12.2023 г. по адм. д. 6525/2023 г. ВАС, VIII отделение – л. 95 – л. 97). В писмената си защита (л. 108 – л. 111) пълномощникът на ищеца е изложил подробни аргументи за неспазване на изискванията по чл. 194б, ал. 3 от ЗВ, с което е обосновал становището за неправилно определяне на коефициента по чл. 12, ал. 3 от Тарифата по чл. 194, ал. 6 от ЗВ. Посочил е, че жалбоподателят е подал две декларации по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ, които съдържат противоречиви данни относно дължимите такси за водовземане, поради използването на двата различни коефициента, предвидени в т. 1 и т. 2 на чл. 12, ал. 3 от Тарифата. Оспорено е становището на ответната страна относно изводите в Заключение на приетата Съдебно икономическа експертиза. Поставен е акцент върху различните критерии, въведени с нормата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата за нормите за водопотребление, приета, на основание по чл. 117а от ЗВ. Застъпено е и становище за недопустимо заместване на липсата на мотиви в АУПДВ досежно приложения коефициент по чл. 12, ал. 3 от Тарифата, с аргументи на процесуалния представител на ответника, изложени по време на устните състезания.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното заседание.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София – град, след като обсъди приложенията към делото доказателства, взе предвид становището на страните,

прие за установено от фактическа и правна страна:

С Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01420023 от 14.04.2021 г. издадено от зам. министър на околната среда и водите с делегирани правомощия по чл. 52, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, съгласно Заповед № РД – 138 от 13.02.2020 г., на „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] предоставено право до 31.03.2031 г. да ползва сезонно – през месеците от април до октомври включително, водно количество - до 18,0 м<sup>3</sup>/сек. от водите на язовир „Тополница“, изграден на река Тополница в землището на [населено място], с общ обем 137,0 млн. м<sup>3</sup> и мъртъв обем 17 млн. м<sup>3</sup> за земеделски цели – обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури – 495 285 дка изградени поливни площи в напоителна система „Тополница“ в област П. и област П.. Определен е лимит на ползваната вода – до 174 млн. м<sup>3</sup>/годишно, от които 78 млн. м<sup>3</sup>/годишно за „Напоителни системи“ ЕАД – клон Тополница и 96 млн. м<sup>3</sup>/годишно за „Напоителни системи“ ЕАД – клон М., в съответствие с месечния график за използване на водите на комплексни и значими язовири, утвърждаван от министъра на околната среда и водите (л. 26-гръб – л. 30).

Срещу предоставеното право на водовземане „Напоителни системи“ ЕАД е поело задължение да използва отнетото водно количество съобразно посочените цели в разрешителното, при спазване на определените параметри – разрешено водно количество и лимит на ползваната вода, както и на останалите условия, при които е предоставено правото на ползване на водата, включително и да заплаща такса за водовземане, с цел обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури, определена при условията на Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване (ПМС № 383/29.12.2016 г., ДВ, бр. 2/06.01.2017 г., изм. ДВ бр. 27/02.04.2019 г., Решение № 9920/19.07.2018 г. на ВАС, ДВ бр. 56 от 16.07.2019 г. в сила от 16.07.2019 г.), издадена на основание чл. 194, ал. 6 от Закона за водите (л. 30-гръб).

Съгласно изискванията на чл. 194б, ал. 1 от ЗВ, ежегодно към 31.01. на следващата година като титуляр на разрешително за водовземане, „Напоителни системи“ ЕАД е поело задължение да декларира изискуемите данни в съответствие с образеца, утвърден от министъра на околната среда и водите и Тарифата, издадена на основание чл. 194, ал. 6 от ЗВ, и въз основа на тях да определя дължимия размер на годишната такса за водовземане, която подлежи на внасяне, съгласно чл. 194б, ал. 2 от ЗВ - до 15 февруари.

Страните не спорят, че в изпълнение на задължението по чл. 194б, ал. 1 от Закона за водите представляващият „Напоителни системи“ ЕАД с писма изх. № АД-24-02-16 от 30.01.2023 г. (л. 18 и л. 45) и изх. № АД-24-02-17 от 31.01.2023 г. (л. 23), заведени в Б. дирекция „И. район“ – П. с вх. № КД-04-1782 от 03.02.2023 г. и вх. КД-04-2004 от 07.02.2023 г. е подал Декларации за дължимите такси за 2022 година за отнетите водни обеми за напояване на землищата, включени към клон Тополница (посочени на стр. 2- 3 от разрешителното – л. 27) и на землищата, включени към клон М. (посочени на стр. 3 от разрешителното – л. 27-гръб), приложени към административната преписка (л. 19 и л. 46; л. 21 и л. 97).

Декларираният отнет годишен воден обем за клон Тополница (л. 19 и л. 46) е 54 651 160 куб. м., а в приложената към декларацията Таблица (л. 20), е отразена информация за нормите на водопотребление за напояване на отглежданите видове земеделски култури в землищата на клон Тополница, размера на поливните площи и реално

ползваният воден обем. Отражена е и забележка, че ползваният годишен обем е по-голям от обема на нормите за водопотребление, поради което приложим при определяне размера на таксата е коефициента по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата.

В Декларацията за землищата, включени в «Напоителни системи» ЕАД - клон М. (л. 21 и л. 97) е посочено, че отнетият годишен воден обем е по -малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата по чл. 117а от ЗВ, и е 84 098 840 куб. м. Съобразно тези данни е приложен коефициентът по чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифата при определяне на годишната такса за отнетия воден обем за землищата в клон М..

Дължимата декларирана годишна такса за водовземане не е заплатена от „Напоителни системи“ ЕАД в предвидения в чл. 194б, ал. 2 от ЗВ срок – до 15.02.2023 г.

На 24.02.2023 г. е извършена служебна проверка от експерти на Б. дирекция „И. район“ – [населено място], документирана с Констативен протокол № Пз-069 от 24.02.2023 г. (л. 17).

В протокола е отразено, че проверката е извършена по документи и че през 2022 г. не е констатирано превишаване на разрешените за ползване с ежемесечните графици водни обеми. Отражено е и, че при предходно извършена проверка, документирана с Констативен протокол № Пз-17 от 26.01.2023 г. (л. 57) е установено общо количество 138 750 000 м<sup>3</sup> на отнетите обеми вода, по издаденото разрешително за водовземане № 01420023 от 14.04.2021 г. Размерът на дължимата такса за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. за целта, за която е издадено разрешителното - обществено водоснабдяване и напояване на земеделски култури, е определен по посочена и в Констативния протокол от 24.02.2023 г. формула (л. 17-гръб), съгласно изискванията на чл. 12, ал. 1 и ал. 3 от Тарифата, като е използван коефициент – 1,3 за единичен размер на таксата, приложим при условията на чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифата, с оглед на установеното при проверката от 26.01.2023 г. общо количество на отнетите водни обеми – 138 750 000 м<sup>3</sup>. Тези данни не се оспорват от жалбоподател. Нещо повече, те са съответни на сумата от декларираните, по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ, от „Напоителни системи“ ЕАД отнети водни обеми за клон „Тополница“ и клон М. (54 651 160 м<sup>3</sup> и 84 098 840 м<sup>3</sup>).

След като е установено, че от „Напоителни системи“ ЕАД не е заплатена дължимата за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. такса за водовземане от повърхностни води, чийто размер е 270 562,50 лева и е определен в Констативния протокол № Пз 069 от извършената на 24.02.2023 г. проверка, на дружеството е изпратена Покана за доброволно изпълнение изх. № ПО-02-197 от 20.06.2023 г. (л. 15), съдържаща и Уведомление за започване на производство по издаване на АУПДВ поради неизпълнение на задължението за плащане на дължимата такса, съгласно изискванията на чл. 195б, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ.

Поканата е връчена на 21.06.2023 г. на представител на дружеството - жалбоподател (л. 16). Същата съдържа информация за източниците на данни за иззетите водни количества, въз основа на които административният орган е определил размера на таксата. Посочен е и размерът на дължимите лихви за забава, изчислени за периода от 16.02.2023 г. (датата следваща датата на падежа, съгласно чл. 195б, ал. 2 от ЗВ) до 30.06.2023 г. (денят, следващ последният ден от срока за доброволно изпълнение на задължението).

В Поканата за доброволно изпълнение е отразено, че при неизпълнение на задължението за плащане на таксата за 2022 г. и лихвите за забава - в 7-дневен срок

след връчването ще бъде открито производство по издаване на АУПДВ. Разяснени са правата на задълженото лице - да представя доказателства, да изразява становища. Изрично е посочено, че неизпълнението на задължението за плащане на дължимата такса, предпоставя издаване на АУПДВ, по реда на чл. 166 от ДОПК вр. чл. 195б, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ, в срока по чл. 57, ал. 1 от АПК. Заедно с Поканата, като приложение, на дружеството жалбоподател е връчен препис от Констативния протокол от 24.02.2023 г. № Пз-069 (л.15-гръб).

Оспореният в настоящото производство АУПДВ № 62 е издаден на 11.10.2023 г. (л. 9 – л. 12) след като е констатирано, че към момента на издаването му дружеството жалбоподател не е внесло суми за заплащане на дължимите такси за водовземане от повърхностни води по Разрешително за водоползване № 01420023 от 14.04.2021 г., за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г., по посочената в Поканата за доброволно изпълнение банкова сметка на Б. дирекция «И. район».

АУПДВ е връчен на представител на дружеството – жалбоподател на 13.10.2023 г. (л. 14) заедно с Покана за доброволно изпълнение изх. № ПО-02-197(1) от 12.10.2023 г. (л. 15).

Така описаните релевантни за правния спор факти дават основание на настоящия съдебен състав да направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е в предвидения от закона 14-дневен срок (заведена е с вх. № ПО-02-197 (2) на 18.10.2023 г., при връчен на 12.10.2023г. АУПДВ) от процесуално легитимирано лице – надлежно упълномощен представител на адресата, с правен интерес от оспорването.

Разгледана по същество - жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореният АУПДВ е издаден от компетентен орган – директор на Б. дирекция „И. район“ към Министерство на околната среда и водите. Съгласно изискванията на чл. 195б, ал. 1 вр. чл. 195а, ал. 1 вр. чл. 152, ал. 1, т. 3 от ЗВ вземанията за неплатени такси по чл. 195а, ал. 1 от ЗВ се определят с АУПДВ, издаден от директорите на Басейновите дирекции, по реда на чл. 166 от ДОПК.

АУПДВ е издаден в предвидената от чл. 59 от АПК писмена форма и съдържа нормативно установените задължителни реквизити, както и фактическите и правни основания за издаването му. Посочени са конкретните данни за отнетите водни обеми за съответните землища, включени в разрешителното, източниците на информация и методът на установяване на данните, които са използвани при определяне размера на дължимата такса за водовземане от повърхностни води. Същите не се различават от декларираните от дружеството жалбоподател.

Посочени са и правните основания за издаване на АУПДВ - приложимите норми от Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му – Наредбата за нормите на водопотребление по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ и Тарифата за таксите по чл. 194, ал. 6 от ЗВ, въз основа на които е определен размерът на дължимата годишна такса за 2022 г. Към АУПДВ е приложен съставеният Констативен протокол от извършената на 24.02.2023 г. проверка по документи и Справките с данни за използваните водни обеми от язовир „Тополница“, язовир „Б.“ и язовир „Б.“, разделени по разрешителни, напоителни системи и цели (л. 22-гръб, л. 24 и л. 25). В този смисъл, неоснователни са възраженията на процесуалния представител за липса на мотиви в оспорения АУПД.

Не са допуснати и твърдените нарушения на административно производствените правила. Жалбоподателят е бил надлежно уведомен за началото на

административното производство по издаване на АУПДВ с връчване на Поканата за доброволно изпълнение изх. № ПО-02-197 от 20.06.2023 г., издадена на основание чл. 195б, ал. 2, т. 3 от ЗВ (л. 15 и л. 16). Последвала е нова проверка за изпълнение на задължението за плащане на таксата и едва след като е установено, че то не е изпълнено, на 11.10.2023 г. е издаден процесният АУПДВ.

Актът е съставен въз основа на декларираните от дружеството данни, по реда на чл. 194б от ЗВ, и данните в Справките за използваните водни обеми, които са отразени в Констативния протокол от извършената проверка по документи на 24.02.2023 г. АУПДВ е връчен на представител на жалбоподателя на 21 юни 2023 г. с Поканата за доброволно изпълнение. Спазени са изискванията на чл. 35 и чл. 36 от АПК. В съответствие с принципа на служебното начало е извършената от административния орган проверка на декларираните данни. Ползвана е информацията вх. № КД-05-265 от 25.01.2023 г. (л. 22, л. 24 и л. 25) от измервателните устройства на язовир „Тополница“. Не са констатирани различия с декларираните данни от дружеството жалбоподател.

Неоснователни са възраженията на процесуалния представител на „Напоителни системи“ ЕАД за допуснати нарушения при извършване на проверката по чл. 194б, ал. 3 от ЗВ. Законът не регламентира реда, по който следва да се извърши проверка на декларираните данни по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ, а посочва единствено източниците, които могат да се ползват – резултати от собствен мониторинг, показания на измервателни устройства, резултати от извършен през годината контрол.

Проверките, документирани с Констативните протоколи, приложени към административната преписка, не са извършени през 2022 г. - годината, за която се дължат такси водоползване от дружеството жалбоподател, а в началото на 2023 г. Първата е непосредствено преди да изтече срокът по чл. 196б, ал. 1 от ЗВ за деклариране на данните (31.01.) – на 26.01.2023 г., а втората, непосредствено след изтичане на срока за заплащане на дължимите такси (15.02.) – на 24.02.2023г. В този смисъл, документираната проверка с Констативния протокол от 24.02.2023 г., копие от който е връчен на дружеството жалбоподател, е проверка на декларираните данни. Използвана е информацията, заведена с вх. № КД 05-265 от 25.01.2023 г. (л. 22 и л. 24 – л. 25), в която са отразени показанията на измервателните устройства, с обозначено местоположение в Разрешителното за водоползване (*стр. 4, л. 30-гръб*) и ежемесечните данни за отнетите водни обеми. В съответствие с изискванията на чл. 9, ал. 4 от Тарифата за таксите за водовземане при установеното съответствие между декларираните данни и данните от извършената проверка, административният орган е уведомил титуляра на разрешителното за водовземане - «Напоителни системи» ЕАД за размера на дължимата годишна такса за водовземане за 2022 г.

Същият е определен при правилно приложен коефициент по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата. Доколкото не се спори, че отнетите водни обеми са ползвани за напояване, отчитайки данните в подадените две декларации от «Напоителни системи» ЕАД, административният орган законосъобразно е съобразил декларираното превишаване на нормите за водопотребление при напояването на землищата на «Напоителни системи» - клон Тополница. Жалбоподателят не твърди да е определен неправилно обема на водните количества, съобразно нормите за водопотребление в Наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ. При декларираното и установено въз основа на данните от измервателните устройства за землищата на «Напоителни системи» ЕАД – клон Тополница по-голямо количество на отнетия годишен воден обем от съответните

норми на водопотребление обосновано и законосъобразно при изчисляване на дължимата такса в АУПДВ е приложен коефициент 1,3, а не 0,7. Разпоредбата на чл. 12, ал. 3 от Тарифата въвежда различен критерий при определяне на приложимия коефициент – съотношението между отнетия воден обем и водния обем, изчислен въз основа на съответните норми на водопотребление, определени в Наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ, а не съотношението между отнетия обем вода и максимално разрешения с Разрешителното.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да не кредитира при постановяване на съдебния акт приетото заключение на Съдебно икономическата експертиза в частта относно изчисленията на размера на годишната такса за 2022 г. с използване на коефициент 0,70, съгласно чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифата.

Предвид изхода на делото, своевременно направеното искане от процесуалния представител на Б. дирекция «И. район» за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено. Съгласно разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ на ответника следва да се присъди възнаграждение в размер на 100 лева.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, съдът

**Р Е Ш И :**

ОТХВЪРЛЯ жалбата на «Напоителни системи» ЕАД, ЕИК[ЕИК], депозирана от пълномощник на изпълнителния директор С. Д. – юрисконсулт А. П. срещу АУПДВ № 62 от 11.10.2023 г. издаден от директора на Б. дирекция „И. район“ – [населено място] към Министерство на околната среда и водите, с който е установено публично държавно вземане, дължимо от „Напоителни системи“ ЕАД - такса водовземане за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. в размер на 270 562,50 (*двеста и седемдесет хиляди петстотин шестдесет и два лева и петдесет стотинки*) лева и законни лихви за периода 16.02.2023 г. – 11.10.2023 г. в размер на 21 741,10 лева.

ОСЪЖДА «Напоителни системи» ЕАД – [населено място], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район „О. купел“, [улица], представлявано от изпълнителния директор С. Д. Д. да заплати на Б. дирекция «И. район» - [населено място] разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването на страните.